

Pravice v EuroParlamentu posílí, nejvíce si pohorší frakce Zelených, ukázaly odhady

- editor007 | 10. června 2024

EU: Pravice výrazně posílí, největší lidovecká frakce EPP zůstává zhruba na stejné podpoře a nejvíce si pohoršila frakce Zelených, vyplývá z prvních odhadů složení celého Evropského parlamentu. Velkého úspěchu dosáhla krajní pravice zejména ve Francii, kde prezident Emmanuel Macron již oznámil rozpuštění parlamentu a vypsání nových voleb.

Lidovecká frakce EPP bude mít v novém Evropském parlamentu 181 mandátů, vyplývá z odhadů. Frakce socialistů a demokratů (S&D) by podle odhadů mohla skončit druhá se 135 mandáty. Na třetím místě by měla být liberální Obnova Evropy (Renew Europe) s 82 mandáty, což je dokonce o 20 méně než v současném europarlamentu. Konzervativní frakce ECR by měla mít 71 mandátů a krajně pravicová Identita a demokracie (ID) 62 křesel. Pro obě tyto politické skupiny to znamená posílení.

Výrazně si pohoršili Zelení, který by měli získat 53 mandátů, zatímco dosud jich měli 72. Levice v EP (GUE/NGL) by podle odhadů měla získat o tři mandáty méně, než měla doposud, tedy 34. Celkem 51 europoslanců je nezařazených, což znamená, že v současném europarlamentu nepatřili do žádné ze skupin. Další 51 nově zvolených europoslanců odhady zařadily do takzvané skupiny Ostatní, což znamená, že se ještě neví, do jaké z frakcí se přiřadí. Počty členů jednotlivých politických skupin se tak ještě mohou měnit.

Posílení krajní pravice může podle expertů znamenat, že Evropský parlament nebude příliš nakloněn přijímání norem souvisejících s bojem proti změnám klimatu. Zároveň bude nejspíš více podporovat opatření omezující imigraci do Evropské unie. Někteří odborníci se nicméně obávají i větší roztržitosti nového europarlamentu, což by mohlo zkomplikovat přijímání důležitých opatření souvisejících s geopolitickými výzvami, jako je ruská agrese na Ukrajině či vztahy s Čínou.

Volební účast podle prvních odhadů byla 51 procent, oznámil mluvčí Evropského parlamentu. Při volbách před pěti lety byla konečná volební účast v celé unii 50,66 procent.

Francouzský prezident Macron v reakci na jasnou porážku své strany oznámil, že rozpouští Národní shromáždění a vypíše předčasné parlamentní volby na přelom června a července. Vzestup krajní pravice označil Macron za nebezpečí pro Francii.

Podle odhadů ve Francii vyhrálo krajně pravicové Národní sdružení (RN) Marine Le Penové se ziskem asi 32 procent hlasů. Hnutí Obnova prezidenta Macrona má okolo 15 procent.

Eurovolby v Německu podle prognóz veřejnoprávních televizí ARD a ZDF se zhruba 30 procenty jasně vyhrála opoziční konzervativní unie CDU/CSU, na druhém místě pak s asi 16 procenty skončila pravicově populistická Alternativa pro Německo (AfD). Sociální demokracie (SPD) kancléře Olafa Scholze je se 14 procenty na třetím místě. Šéf německé opoziční Křesťanskodemokratické unie (CDU) Friedrich Merz úspěch CDU/CSU v Německu označil i za vítězství v Evropské unii, protože kandidátku vedla šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová.

Ve Španělsku budou podle odhadů ve volbách těsně první opoziční lidovci (PP) se ziskem 21 až 23 křesel před vládními socialisty (PSOE) s 20 až 22 křesly. Napsal to web listu El País, který připomíná, že celkově Španělé rozhodovali o 61 mandátech. Lidová strana dostala podle agentury APA 32,4 procenta hlasů, zatímco Španělská socialistická dělnická strana 30,2 procenta. Na třetím

místě je krajně pravicový Vox s 10,4 procenta, což by mělo znamenat šest až sedm křesel.

Volby v Rakousku podle odhadů vyhráli opoziční Svobodní (FPÖ) s 27 procenty před vládními lidovci (ÖVP) s 23,5 procenty a sociálními demokraty (SPÖ) s 23 procenty. Informuje o tom agentura APA. Pokud se odhad potvrdí, budou to první celorakouské volby, které pravicově populistická Svobodná strana Rakouska vyhraje.

V Polsku vyhrála Občanská koalice (KO) premiéra Donalda Tuska se ziskem 38,2 procenta před opozičním uskupením Právo a spravedlnost (PiS), které podpořilo 33,9 procenta hlasujících, ukázaly odhady. Na třetím místě za dvojicí dominantních sil polské politické scény, mezi nimiž se v předvolebních průzkumech rozdíl pohyboval v rozmezí statistické chyby, bude zřejmě krajně pravicová Konfederace s 11,9 procenta. Následuje centristická Třetí cesta s 8,2 procenta a Levice se 6,6 procenta.

V Nizozemsku ve volbách do EP podle odhadů zvítězila koalice Strany práce (PvdA) a Zelené levice (GL) s 21,6 procenta před krajně pravicovou Stranou pro svobodu (PVV) Geerta Wilderse, pro níž hlasovalo 17,7 procenta voličů. Zisk téměř 18 procent je pro Wildersovu PVV a Wilderse, který je známým kritikem EU, imigrace, islámu i pomoci Ukrajině, podle pozorovatelů velkým úspěchem. V současném EP totiž jeho strana žádného zástupce neměla, nyní by jich mohla mít sedm.

Řecké volby vyhrála pravicová vládní Nová demokracie (ND) se ziskem téměř třetiny hlasů. Na dalších dvou místech jsou s odstupem levicová uskupení SYRIZA a PASOK. V Chorvatsku uspělo centristické vládní Chorvatské demokratické společenství (HDZ), v Bulharsku konzervativní Občané za evropský rozvoj Bulharska (GERB).

Sobotní volby do Evropského parlamentu na Slovensku podle neoficiálních údajů vyhrálo se ziskem 27,8 procenta hlasů proevropské opoziční hnutí Progresivní Slovensko (PS) před vládní stranou Směr-sociální demokracie (Směr-SD) premiéra Roberta Fica s podporou téměř 25 procent. Celkových 15 europoslaneckých křesel si rozdělí pět stran.

Výsledky v celém evropském bloku budou zveřejněny teprve po 23:00, až se uzavřou poslední volební místnosti v Itálii.

Pro sledování voleb přímo v budově Evropského parlamentu v Bruselu se akreditovalo přes 1000 novinářů z více než 90 zemí. Zasedací sál, takzvaný hemicycle, kde běžně jednají europoslanci, se kvůli tomu změnil v obrovské tiskové středisko. Po zveřejnění výsledků v něm mají v noci vystoupit i někteří z takzvaných spitzenkandidátů, tedy vedoucích kandidátů, kteří se ucházejí i o křeslo předsedy Evropské komise (EK). Účast už přislíbila nynější předsedkyně EK Ursula von der Leyenová z lidovecké frakce EPP či Nicolas Schmit za frakci socialistů a demokratů.

Evropské volby nerozhodují totiž pouze o složení europarlamentu, ale také o tom, kdo následně stane v čele nové Evropské komise. Tentokrát půjde o to, zda nejvyšší post v EU obhájí právě von der Leyenová, nebo zda ji nahradí někdo jiný. Příští šéf unijní exekutivy musí na svou stranu získat kvalifikovanou většinu unijních premiérů a prezidentů a zároveň i většinu v Evropském parlamentu, což je 361 hlasů.

ZDROJ: ČTK